

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-325/23-S

Název	Základní škola a Mateřská škola VIA LIBERTATIS, z.ú.
Sídlo	Zagarolská 245, 277 51 Nelahozeves
E-mail	info@vialibertatis.cz
IČO	03 198 626
Identifikátor	691 007 420
Právní forma	ústav
Zastupující	Mgr. Petra Vanžurová
Zřizovatel	Montessori centrum Kralupy, s.r.o.
Místo inspekční činnosti	Zagarolská 245, 277 51 Nelahozeves
Inspekční činnost na místě	20. – 21. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního, základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba zapsaný ústav (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny-výdejny. V MŠ s nejvyšším povoleným počtem 30 dětí jich je ve dvou třídách vzděláváno celkem 32. Je využita možnost docházky dvou dětí na jedno místo. Ve věku povinného předškolního vzdělávání je 13 dětí, ke dni inspekční činnosti jedno dítě nedosáhlo věku tří let. V ZŠ s nejvyšším povoleným

počtem 62 žáků se vzdělává 47 žáků v devíti ročnících, jeden žák se vzdělává v zahraniční škole. Pěti žákům jsou poskytována podpůrná opatření. Zájmové vzdělávání probíhá ve dvou odděleních s celkovým počtem 35 účastníků (100% naplněnost). ŠVP vycházejí z principů pedagogiky Marie Montessori a environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále "EVVO") a logicky na sebe navazují.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Do funkce byla ředitelka školy (dále „ředitelka“) jmenována od 1. září 2016, pro její výkon splňuje předpoklady. V porovnání s přechozí inspekci došlo v souvislosti s navýšením počtu dětí, žáků i tříd též k navýšení počtu pedagogů. Výchovu a vzdělávání dětí MŠ aktuálně zajišťují dvě učitelky a jedna asistentka pedagoga, všechny odborně kvalifikované. V ZŠ působí šest učitelů včetně ředitelky a čtyři asistentky pedagoga, z toho jedna učitelka pracuje na částečný pracovní úvazek i jako asistentka pedagoga. S výjimkou jednoho asistenta pedagoga, který si vzdělání doplňuje, všichni splňují odbornou kvalifikaci. Snahu o získání kvalifikovaného pedagoga ředitelka prokázala. Žákům v zájmovém vzdělávání se věnují kvalifikovaní vychovatelé, kteří zároveň působí jako učitelé základní školy. Pod dohledem pedagoga provádí výuku odborných předmětů též odborníci z praxe, kteří nejsou pedagogy. Vzdělávací nabídku vhodně obohacují o praktické zkušenosti.

Na vedení školy funkčně spolupracuje ředitelka s vedoucí učitelkou MŠ, na kterou vhodně a účelně delegovala část pravomocí. Ustanovila pozice výchovného poradce, metodika prevence a koordinátora EVVO. Většina z těchto pedagogů příslušné specializační studium absolvovala.

Účelně je vedením podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které je plánovité, vychází z osobních vzdělávacích plánů pedagogů a nabídky vzdělávacích agentur. Všichni pedagogové se průběžně vzdělávají v oblasti Montessori pedagogiky. Veškeré poznatky z DVPP si pedagogové vzájemně předávají na společných pedagogických radách a účinně je aplikují v praxi. Přínos DVPP pro školu ověřuje ředitelka při osobních pohovorech s pedagogy.

Poradenské služby jsou zajišťovány výchovnou poradkyní a školní metodičkou prevence. Ředitelka garantuje spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. ZŠ v součinnosti s nimi poskytuje informace a poradenskou pomoc žákům a jejich zákonným zástupcům.

Škola má jasně formulovanou vizi, která je plně v souladu se záměry zřizovatele, pedagogové ji sdílejí. Škola o ní aktivně komunikuje se zákonnými zástupci dětí a žáků. Jsou nastavena jasná pravidla, která umožňují konstruktivní komunikaci všech aktérů vzdělávání a jejich participaci na chodu školy. Informační systém uvnitř i vně školy je zcela funkční.

Finanční podmínky školy pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP jsou příznivé. Díky finančnímu plánování, aktuálním finančním možnostem a výsledkům hospodaření se daří průběžně obnovovat a modernizovat hračky, didaktické a učební pomůcky, jejichž používání napomáhá rozvoji dovedností dětí a žáků. Spontánnímu pohybu napomáhá přilehlá zahrada vybavená herními prvky a přírodninami. Účelně jsou využívány prostředky z rozvojového projektu MŠMT na nákup kvalitních učebních pomůcek i evropské finanční prostředky. Pro práci má škola k dispozici množství kvalitních Montessori pomůcek. Z důvodu chybějící tělocvičny probíhá výuka tělesné výchovy ve dvou pronajatých prostorách v TJ Sokol Kralupy nad Vltavou, případně v přírodním prostředí.

Škola odstranila nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti. Nově zjištěný nedostatek v MŠ, kdy děti od zákonných zástupců nesprávně přebírala asistentka pedagoga

místo učitelky, byl odstraněn v průběhu inspekční činnosti. Systém prevence úrazů je funkční. Úrazovost školy je na obdobné úrovni jako u srovnatelných škol. Dohledy nad žáky byly v průběhu inspekční činnosti řádně vykonávány. Budovy jsou proti vstupu nežádoucích osob vhodně zabezpečeny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v MŠ probíhalo za důsledného uplatňování zásad Montessori pedagogiky. Jeho realizace je založena na připraveném podnětném prostředí a svobodné volbě dětí. Učitelky je jako průvodci citlivě motivovaly k učení. Systematicky volily takové formy a metody vzdělávání, které odpovídaly vývojovým předpokladům a zejména individuálním možnostem dětí.

Pedagogové cíleně vytvářejí estetické a zejména promyšleně uspořádané prostředí s množstvím zajímavých a různorodých pomůcek, které děti aktivně využívají za dodržování jasně stanovených pravidel. Při vzdělávání bylo vhodně realizováno smyslové i prožitkové učení, pozorování, pokusy, praktické činnosti, vše správně propojeno s běžnými reálnými situacemi. Byly zastoupeny různé metody a formy vzdělávání, zejména individuální práce dětí, také činnosti v menší i větší skupině, ve dvojicích, a to převážně zdařile a účelně.

V harmonogramu činností během dne má MŠ příležitost ke zlepšení v pravidelném zařazování zdravotně preventivního cvičení s dostatečným fyziologickým účinkem na zdraví dětí a v zajištění plynulosti při obědě bez zbytečného organizování a čekání dětí. Pobyt venku v dopoledních hodinách byl první den inspekční činnosti zkrácen, druhý den se dařilo pobyt zrealizovat v dostatečné délce.

Pro zdravé životní návyky dětí je přínosem způsob organizace dopolední svačiny, každý týden uskutečňovaný dopolední výlet především do přírody, relaxace dětí po obědě dle jejich individuálních potřeb, pobyt dětí na zahradě s dostatkem možností spontánních pohybových aktivit i v odpoledních hodinách.

U všech dětí byla cíleně rozvíjena sociální gramotnost. Dospělí svým vlastním jednáním modelovali a podporovali prosociální chování dětí, komunikovali mezi sebou a s dětmi zdvořilým způsobem. Děti byly vhodnými způsoby motivovány k sebeobsluze, k dodržování hygienických návyků. Děti aktivně pečují o prostředí v souladu se zásadami environmentálního vzdělávání.

Výuka v ZŠ probíhá v učebnách, kde se vzdělávají žáci tzv. trojročí (kombinace tří ročníků). Některé předměty mají společné. Kolektivy jsou nízkopočetné, což umožňuje výrazný individuální přístup ke všem žákům. Společným rysem hospitovaných hodin byla přátelská, tvůrčí a pracovní atmosféra. Výrazným prvkem všech hospitovaných hodin bylo efektivní využití mezipředmětových vztahů. Žáci respektovali stanovená pravidla a aktivně se do výuky zapojovali. Převažovala skupinová práce a samostatná práce žáků, frontální výuka byla zastoupena méně. Žáci byli pedagogy vedeni k přemýšlení, ke kooperaci a vzájemné diskusi k daným tématům. Patrná byla bohatá slovní zásoba, plynulé vyjadřování a zdařilá komunikace. Žáci smysluplně využívali rozmanité zdroje informací, atlasy, knihy, pracovali s internetem. Mohli si tak učivo zařadit do vhodných souvislostí, nebo si informace doplnit, či ověřit. Vhodně a často byly využívány pomůcky, logické hry vytvořené pedagogem, které nebyly triviální a vyžadovaly propojení souvislostí. Při tvorbě úloh byla zjevná gradace a zaměření na význam tématu pro běžný život. Na začátku každé hodiny byly stanoveny individuální cíle dle týdenního plánu. Jejich splnění bylo vždy zhodnoceno, včetně vlastního

hodnocení žáků. Podpora žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) byla účinná, asistentky pedagoga a učitelé se efektivně doplňovali a byla patrná pečlivá příprava na každou hodinu. Asistentky se aktivně podílely i na hodnocení žáků. V matematice a českém jazyce byla samostatná práce žáků rozlišena dle jejich individuálního pokroku a schopností. Důraz byl také na logaritmizaci kroků při matematických úlohách, správnou terminologii, práci s chybou. Žáci byli vedeni k tvorbě vlastních pomůcek, přehledů k podpoře učení. V kosmické výchově (oblast fyzika) byla výuka badatelská. Žáci byli vedeni k práci s textem, pracovním postupem. Při práci byl kladen důraz na jejich samostatnost a kreativitu. Rozvoj gramotností je účinně začleněn do všech předmětů.

V průběhu hospitovaného zájmového vzdělávání probíhaly zejména individuální aktivity. Při nich byly rozvíjeny především kompetence pracovní, sociální, komunikativní nebo kompetence k řešení problémů. Účastníci zájmového vzdělávání byli cíleně prostřednictvím hry vedeni k rozvoji pohybových dovedností. Vychovatelky je k nabízeným činnostem vhodně motivovaly a pozitivně hodnotily. Při komunikaci s účastníky zájmového vzdělávání vychovatelky důsledně uplatňovaly vstřícný a respektující přístup.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V souladu s filozofií Montessori programu mají děti vytvořeny elementární sociální a personální kompetence, dodržují pravidla společného soužití a zejména využívají toho, že se mohou rozhodovat svobodně. Škole se daří podporovat celkový rozvoj osobnosti každého dítěte a nabídnout klima podporující učení. Cíleně jsou utvářeny základy klíčových kompetencí důležitých pro započetí celoživotního učení.

Systematické plánování vzdělávání vycházející z pečlivě vedené pedagogické diagnostiky každého jednotlivého dítěte a následná realizace konkrétních aktivit se příznivě projevuje ve vytváření environmentálního povědomí dětí a výrazně v dovednostech a znalostech dětí v matematické a čtenářské gramotnosti.

Společně realizované akce se žáky ZŠ přispívají k plynulému přechodu dětí do základního vzdělávání.

Podklady k analýze a vyhodnocování výsledků vzdělávání jednotlivých žáků získává ředitelka zejména z pololetního i průběžného hodnocení, hospitační činnosti, kontrol žakovských portfolií, písemných a výtvarných projevů apod. Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně prezentovány na jednáních pedagogické rady a pracovních porad. K posuzování průběžných i celkových výsledků používají vyučující slovní hodnocení. Systém podpory žáků s riziky neúspěchu je dobře nastaven (např. individuální přístup při výuce, respektování osobního tempa, diferencované úkoly, podpora domácí přípravy, společné jednání s rodiči a žákem). Pomoc poskytovaná žákům se SVP je podle jejich současných učebních výsledků účinná. K vyrovnání podmínek pro vzdělávání žáků se SVP či s riziky neúspěchu přispívají individuální vzdělávací plán, účinná podpora od učitelek i asistentky pedagoga, realizovaná pravidelná pedagogická intervence či je vzdělávání uzpůsobeno žakovým učebními potřebám na základě individuálního přístupu. Celkově žáci při vzdělávání dosahují velmi dobrých výsledků. Ve druhém pololetí školního roku 2021/2022 všichni žáci prospěli s vyznamenáním. V prvním pololetí školního roku 2022/2023 prospělo s vyznamenáním 44 žáků a tři žáci prospěli. Počty zameškaných hodin odpovídají škole obdobného typu a velikosti, neomluvené hodiny se nevyskytují. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni zejména prostřednictvím interního informačního systému na školních webových stránkách, e-mailu, individuálních konzultací tripartitách,

třídních schůzek, portfolií, pracovních sešitů aj. Srovnání výsledků vzdělávání ověřuje škola pomocí externích testů.

Vychovatelky včetně ředitelky průběžně vyhodnocují výstupy verbálních i praktických činností jednotlivců či skupin účastníků zájmového vzdělávání. V rámci každodenního setkávání projednávají společně jejich chování a úspěšnost při zapojování do nabízených činností. Výsledky prací účastníků školní družiny jsou prezentovány ve školních prostorách.

Závěry

Vývoj školy

- Byly odstraněny nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti.
- Zvýšil se počet dětí a tříd v mateřské škole a žáků v základní škole.

Silné stránky

- Vysoce podnětné prostředí mateřské školy je efektivně využíváno ke vzdělávání dětí.
- Vzdělávání systematicky založené na aktivní účasti dítěte významně přispívá k jeho vnitřní motivaci pro další učení.
- Vstřícný a respektující přístup pedagogů k dětem vytváří příznivé klima podporující učení.
- Děti v mateřské škole dosahují celkově výborných výsledků zejména v sociální, čtenářské a matematické gramotnosti.
- Individuální přístup ke vzdělávání podle osobního pokroku žáků má pozitivní vliv na jejich výsledky.
- Mezipředmětové vztahy pozitivně ovlivňují vnitřní motivaci žáků.
- Aktivní práce s informacemi má pozitivní vliv na pochopení učiva.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatky v řídicí činnosti se projeví v organizačním zajištění vzdělávání v mateřské škole.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontrolní činnosti, identifikovat případné nedostatky a přijímat účinná opatření k jejich odstranění.
- Zajistit optimální organizaci činností v průběhu dne v mateřské škole.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Notářský zápis, čj. NZ 154/2014, N 181/2014, sepsaný 6. května 2014
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k datu inspekce
3. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně jmenování ředitelky do funkce, plánu DVPP a přehledu o absolvovaném dalším vzdělávání, stav k datu inspekce
4. Účetní a hospodářská dokumentace za roky 2021 a 2022
5. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů, řádu cvičné školní kuchyně a rozpisu dohledů
6. Rozvrhy vyučovacích hodin, platný k termínu inspekční činnosti
7. Školní řády mateřské školy, základní školy a vnitřní řád školní družiny, účinné k termínu inspekční činnosti
8. ŠVP pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání, účinné k termínu inspekční činnosti
9. Doklady o přijímání dětí, žáků a účastníků zájmového vzdělávání, k termínu inspekční činnosti
10. Evidence dětí, žáků a účastníků zájmového vzdělávání, k termínu inspekční činnosti
11. Třídní knihy MŠ, ZŠ a školní družiny, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
13. Hodnoticí materiály (hospitační záznamy, výroční zpráva) k termínu inspekční činnosti
14. Záznamy o pokrocích dětí v MŠ, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
15. Dokumentace školního poradenského pracoviště, k termínu inspekční činnosti
16. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS/1308/16-S, z 20. 6. 2016
17. Internetové stránky školy www.vialibertatis.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Šebestová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Adéla Mia Filippi, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Halvová, školní
inspektorka

Ing. Bc. Marcela Orthoberová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.